

Kiskunsági Nemzeti Park

The Great Bustard in Hungary - overview about the present situation, recent happenings and future plans

Miklós Lóránt

Kiskunsági National Park Directorate, Hungary

MoS5 /Scientific Symposium : “Progress in the Research and Conservation of the Great Bustard in Europe”

18-21 September 2023, Bratislava, Slovakia

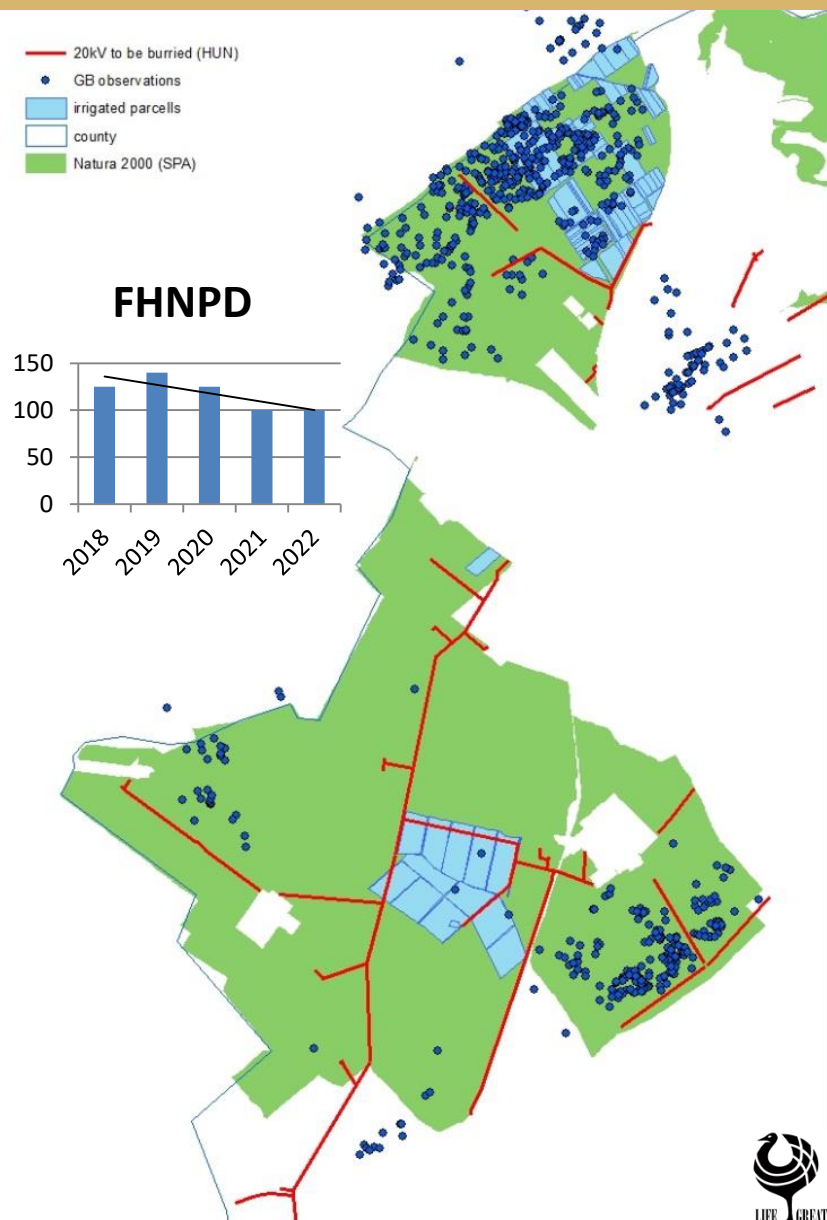

1. Loss of undisturbed open habitats with suitable vegetation structure – critical

- Importance in Hungary: practically critical
 - Irrigation
 - An increase of the proportion of unfavourable crops
 - Increase of disturbance (human and natural)
 - Climate change
 - Acceleration of cumulative effects!
 - Infrastructural developments:
 - Solar power plants
 - Development of trainline (e.g. Budapest-Beograd)

Western Hungary (Moson Plain SPA)

- An increase of the proportion of irrigated parcels
 - Within SPA (Western Hungary)
 - Outside of SPA, but affected GB area (Kiskunság, with compensatory measures, like fallowland)
- Unsuitable vegetation structure and management

2. Collision with powerlines – high

- Prior mortality case, resulting 80% of known casualties at fully grown GBs
- Good progress in the last years, good cooperation with all electric companies, but
- Drastically increased prices!

2. Collision with powerlines – high

• Good progress at some regions

Hol vagyunk?

Kisparcellás mezőgazdasági területen áll. Ha északnyugati irányba néz, a Sándor-halma nevű kunhalmot látja. A kunhalmok a törvény erejétől fogva, azaz „ex lege” védett tájképi elemek, mivel kultúrtörténeti, kulturális örökségi, tájképi és élővilág-védelmi szempontból egyaránt jelentősek. Eredetük különböző korokra datálható, több száz vagy több ezer évesek, emberi kéz alkotta halmok. Sándor-halma is mint apró sziget magasodik a szántóföldek tengerében.

Tűzok a területen

Ez itt tipikus tűzok élőhely, amelyet a madarak egész évben használnak. Téli-teljes, pihenő csapatokat láthat, áprilisban jó eséllyel figyelhet meg nyíron tűzokdűrgést, nyáron pedig fiókat vezető tyúkokat.

Vezetékmentes táj

Ha kőbenéz, feltűnhet, hogy sehol nem látni légvezetéket. Ez nem véletlen. A tűzokok védelme érdekében a Felső-Kiskunságban mintegy 60 km hosszúságban földkábelre cserélték a légvezetékeket.

Jelentős eredmény ez a faj védelme szempontjából, mert a légvezetéknek ütközés vezető haláluk a felnőtt tűzokoknál. Ennek a kilátónak a helyén is keresztülment egy középvezetési légvezeték, aminek nagyon sok tűzok esett áldozatul. Ezt a veszélyeztető tényezőt itt sikerült teljesen kiküszöbölni. Az elbontott villanyoszlopokból néhányat újrahasznosítottak, a magasas lábazata is ilyenből készült.

Azzal, hogy ezek a középvezetési villanyoszlopok eltűntek a tájból, itt megszűnt az áramütés és a légvezetéknek ütközés, mint veszélyeztető tényező.

Mezei pacskirta (Alauda arvensis)

Fogoly (Perdix perdix)

Egyéb megfigyelhet

A kilátó közelében e jelenlétük természetesen nagy terjedelemben. Ha sikerül társulni a fogoly egy kerekded tollazata gesztenye egymás átszóva. Az 1960 a eltűnt tendenciát. Ezen az a cigánycsuk ritkábban leh szürkületkor és

Cigánycsuk (Saxicola rubicola)

A mezőgazdaság és

A nagyüzemi mező között szoros összefüggés van. óriási monokultúrák rengeteg műtrágyát területet pedig maximum fenntarthatatlanság elvesztéséhez vezet. drámai mértékben csökken az azoké is, amelyek gyökere az Ön előtt látható röntgen, hanem extrém változó növénykultúra legeltetik, és a táblát hagynak, amelyek növényvilágnak élőhelyet adnak, hogy éljenek itt tűzok és mezei pacskirta

Sordély (Emberiza calandra)

1. No more collision or electrocution – a final solution
2. Increase of GB habitats to be used by birds
3. Improvement at landscape protection

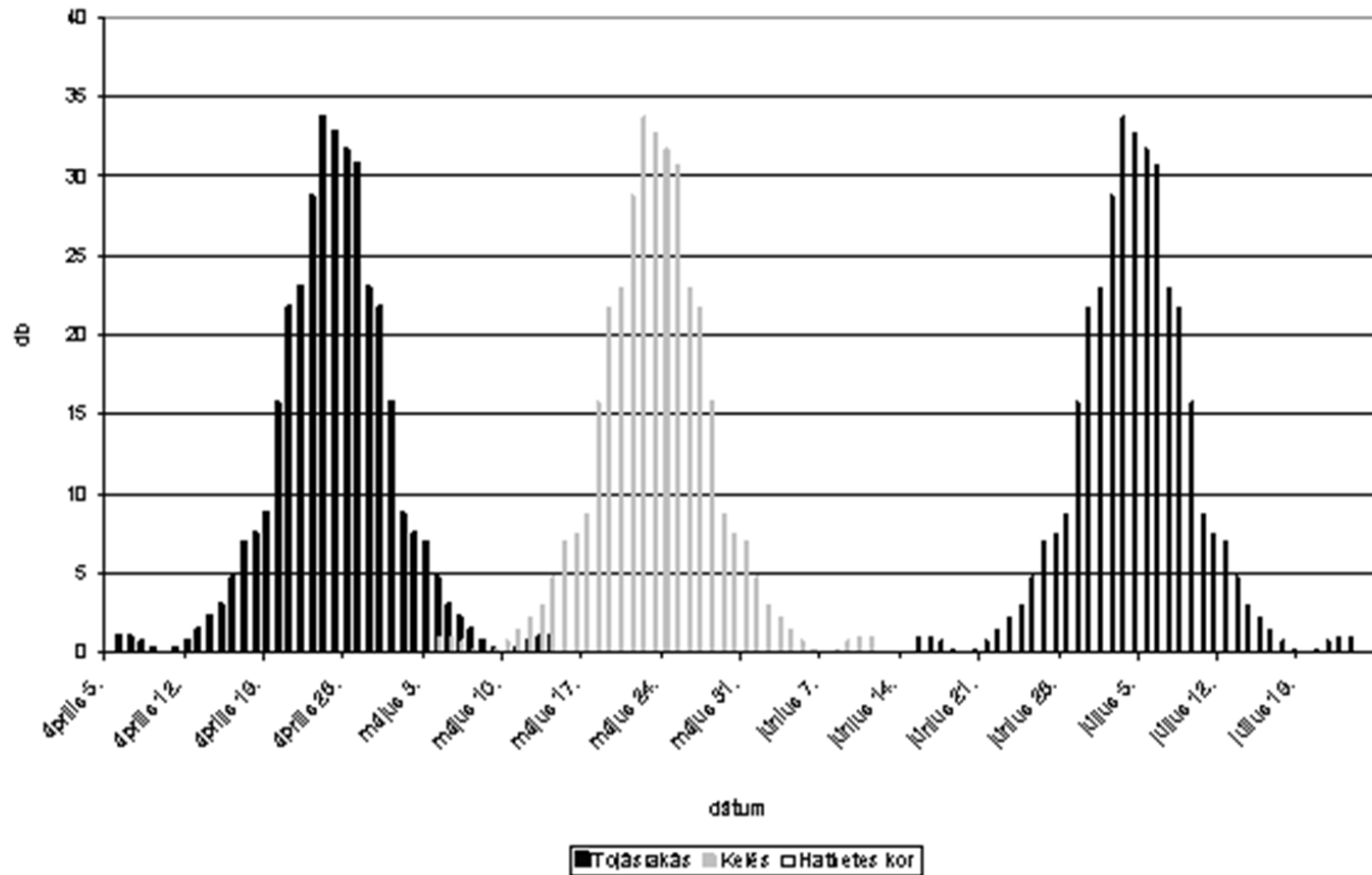
3. Destruction of eggs or chicks during agricultural works - high

- Habitat management
 - New challenges: innovations on agricultural techniques, like:
 - Machinery
 - Automation
 - Intenzification (irrigation)
- Importance of CAP (agri-environmental schemes)
- Guideline completed (in press) - LIFE

Habitat management

– „knowing what, how and when”

4. Predation of eggs, chicks or juveniles – high

- Predator management
- Key predators: red fox, badger, hooded crow
- Other predators: wild boar, golden jackal, magpie, stray dog and cats, etc.
- The question of protected predators: marsh harrier, raven, eagle species
 - Eagles: disturbance
- Primer and secondary predation

Predator management

– „knowing what, how and when”

- Regional cooperation with hunters has been realized
- Tagged birds are more often predated during nights
- Guideline completed (in press) - LIFE

Great Bustard Education Centre established „SteppeHouse”

- Education of children
- Visitors informed (5 new observation points)
- **Train the farmers**
 - Farmers guideline about habitat management
- **Train the hunters**
 - Hunters guideline about predator management

Other threats

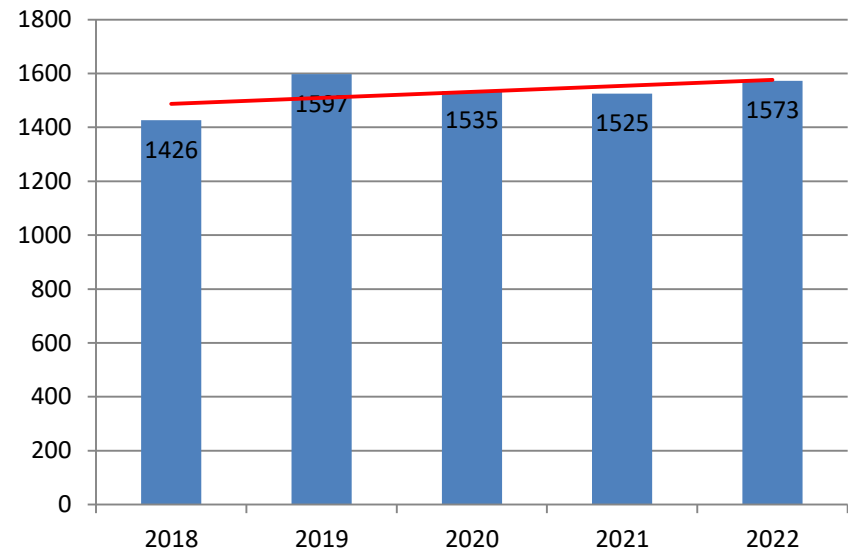

- 5. Insufficient invertebrate food supply
- 6. Climate change
 - find the right answers, like adaptation (crops, use of land) instead of irrigation
- 7. Poaching (not relevant)
- 8. Catastrophic mortality in harsh winters
 - no harsh winters during the last 20 years
- 9. Disturbance
 - during pandemic (Covid19) an increase of visitors
 - natural disturbance (e.g. increase of eagle populations)

The last 5 years

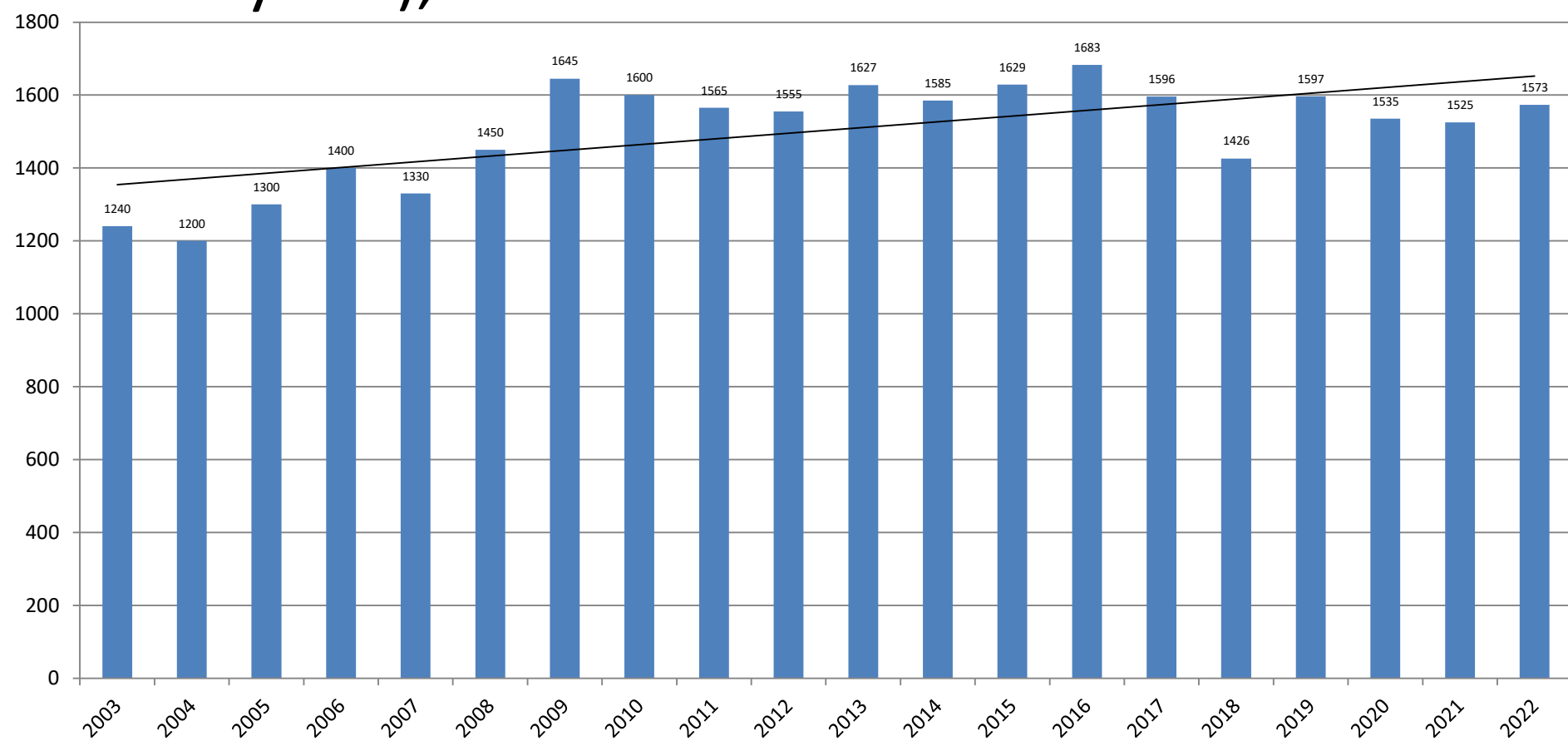
- Moderate increase with some fluctuations
- An overage of 1531 GBs, which is less than during the period 2013-2017 (1624 ind.)
- Possible reasons:
 - West-Pannonian population
 - Local declinings (e.g. Heves Plain, Borsod Plain)

The estimated population size shows positive trend

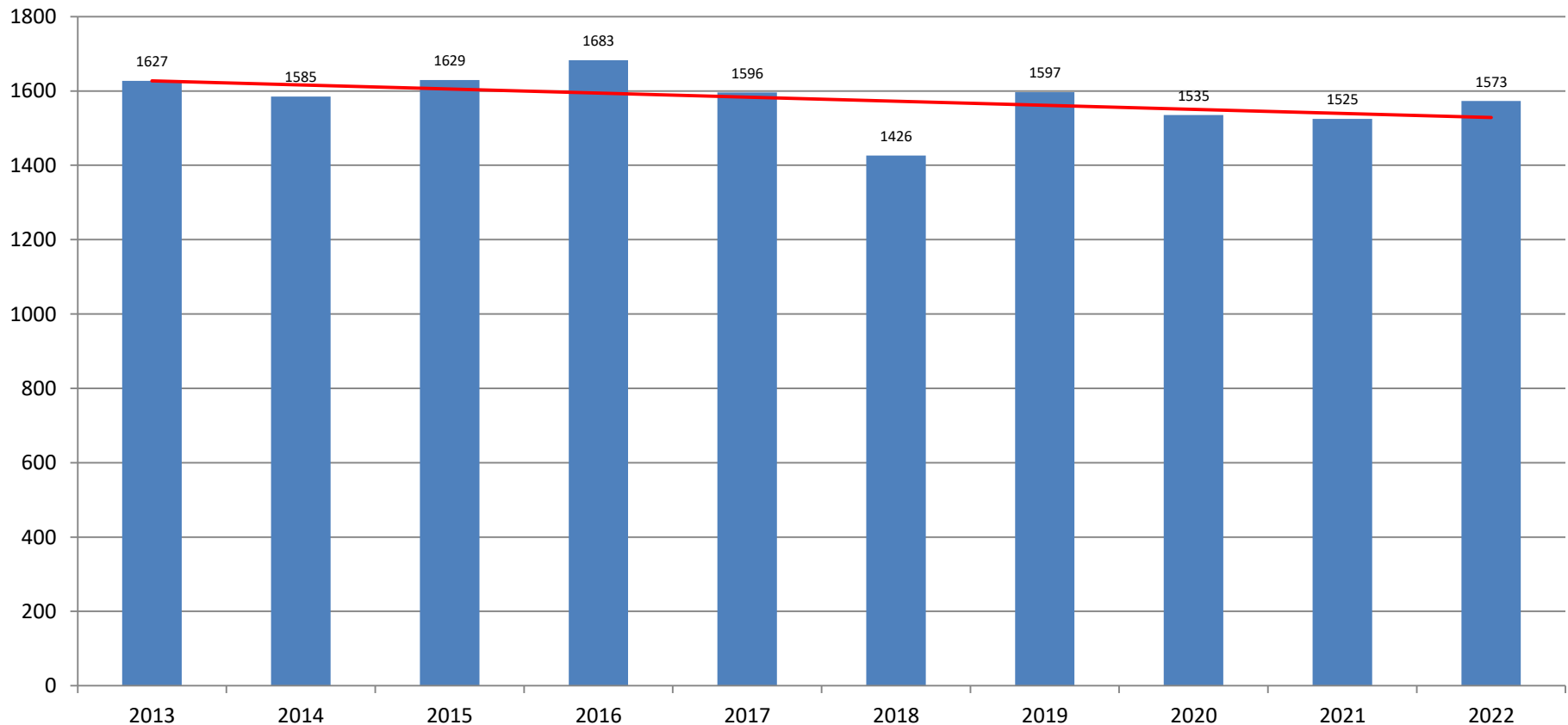
- Still positive trend in long term (over the last 20 years), but...

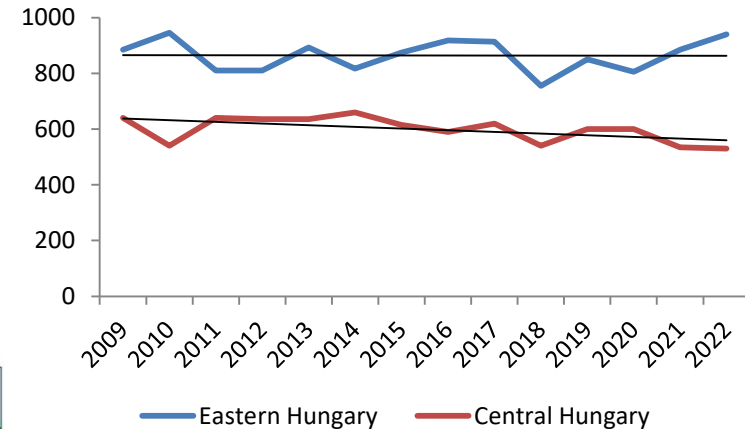
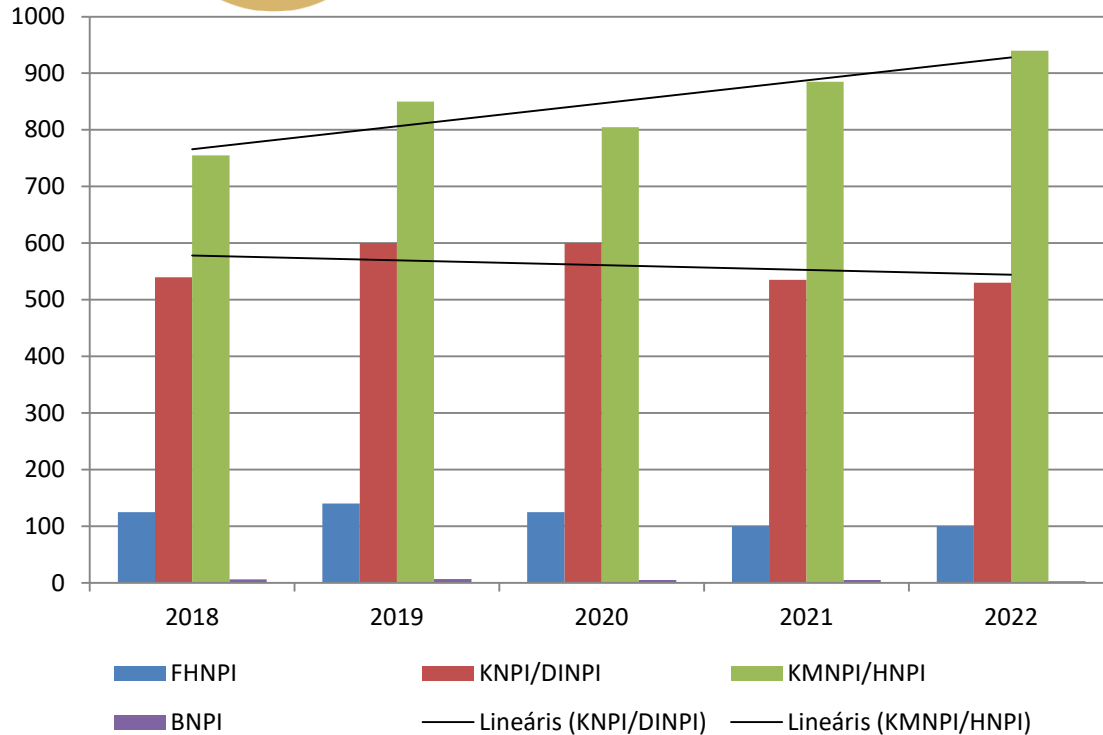
The estimated population size shows positive trend

- Stagnation or moderate decline in midterm (during the last 10 years)

Paralell changes at the population size in Central- and Eastern Hungary

- Continuation of the work programme... AND
 - Habitat management
 - Predator management
- Intensive information and education of stakeholders and general public
 - Sterbetz István Túzokvédelmi Látogatóközpont - Dévaványa
 - „SteppeHouse” - Kiskunság)
- Spread out knowledge (www.tuzok.hu) – BirdLife Hungary (MME)
- More people involved
- **Monitoring (tracking GBs), write&publish, adaptation!**
- LIFE EUROBUSTARD

Thank you for your attention!